

Handläggare
Helene Mårtenson
Telefon: 08-50808789

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Svar på remiss av Naturvårdsverkets skrivelse om beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ner

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1266

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Skrivelsen *Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned* har skickat på remiss från Naturvårdsverket till Stockholms stad. Skrivelsen redovisar Naturvårdsverkets uppdrag om beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla avfall från engångsplast. Naturvårdsverket har analyserat fyra metoder som kan användas för att fördela kostnaderna, baserade på parametrarna antal, vikt, volym samt kombinationen vikt och volym för att fördela kostnaderna för transport och behandling. Naturvårdsverket bedömer att volym och vikt är de relevanta parametrarna eftersom det speglar kommunens kostnader bäst avseende transport och behandling av det skräp som städas upp.

Förvaltningen anser att volym är den bästa parametern att utgå från som mätmetod, för att beräkna kostnad för att transportera bort och behandla engångsplast. Antal är en svårare parameter då engångsplastprodukter ofta är storleksmässigt små och svåra att räkna. Generellt har engångsplastprodukter, såsom lock till pappersmuggar och hämtmats-förpackningar, ökat i parkerna de senaste åren. Förvaltningen ska verka för att få bort och minska plastprodukterna och ersätta dem med andra material, och är positiv till att ökad källsortering med producentansvar införs.

Bakgrund

Naturvårdsverket har skickat ut skrivelsen *Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned* på remiss till Stockholms kommun.

Remissinstanser är förutom Stockholm och 28 andra svenska kommuner, bland andra: Region Gotland, Sveriges Kommuner och Regioner, Coca Cola European Partners, Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI AB), Havs- och vattenmyndigheten, Livsmedelsverket, McDonalds Sverige, Nordic Snus, Orkla, Philip Morris AB, Svensk Dagligvaruhandel, Svensk Plastindustriförening, SPIF, Svenskt Näringsliv, Swedish Match, och Återvinningsindustrierna.

Stockholms stads kommunstyrelse har skickat skrivelsen på remiss till stadsledningskontoret, trafiknämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, SVOA och stadsdelsnämnderna för Kungsholmen, Södermalm, Norra innerstaden och Skarpnäck. Synpunkter ska ha inkommit senast 2025-02-04.

Ärendet

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att analysera hur produktavgiften enligt förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter ska beräknas när det gäller kostnader för att transportera bort och behandla det avfall som städats upp. Myndigheten ska föreslå en metod som speglar kommunens kostnader för att transportera bort och behandla engångsplastprodukter som städats upp vid nedskräpning. Naturvårdsverket ska även lämna förslag på nödvändiga ändringar i förordningen om nedskräpningsavgifter för att kommunerna ska kunna få ersättning för kostnaderna. Det ska göras genom att bedöma vilken parameter som bör användas vid fördelning av kostnaderna (t.ex. vikt eller volym). Konsekvenserna av förslagen ska även utredas. Naturvårdsverket ska i arbetet med att ta fram förslagen föra dialog med producenter, kommuner och andra relevanta aktörer.

Naturvårdsverket har utrett hur parametrarna antal, vikt, volym samt kombinationen vikt och volym kan användas för att fördela kostnaderna för transport och behandling. Naturvårdsverket bedömer att volym och vikt är de relevanta parametrarna eftersom det speglar kommunens kostnader bäst avseende transport och behandling av det skräp som städas upp. Myndigheten ser dock att det finns en del möjligheter men också utmaningar med att använda parametrarna vikt, volym eller kombinationen av dessa. För samtliga alternativ behövs ett utökat kunskapsunderlag.

Naturvårdsverkets föreslår att kommunernas kostnader för transport och behandling ska fördelas med avseende på de avgiftsbelagda produktkategoriernas vikt-andel i skräpmätningen, som anses spegla kostnaderna för transport och behandling. Myndigheten bedömer även det som praktiskt genomförbart med en rimlig administrationsnivå.

Vidare har Naturvårdsverket övervägt två alternativ för beräkning av produktavgiftens storlek: att det ska beräknas utifrån antal produkter släppta på marknaden vilket är uppgifter som Naturvårdsverket redan inhämtar, eller baserat på vikten för de produkter som släppts på marknaden, vilket är uppgifter som myndigheten saknar. Att basera det sista steget för beräkning av produktavgift på vikt medför att producenterna måste rapportera ytterligare uppgifter i en E-tjänst som Naturvårdsverket behöver vidareutveckla. Därtill behöver myndighetens vägledning samt tillsyn utökas.

Ytterligare kommer användning av vikt som parameter att medföra två produktavgifter per produkt (en uttryckt i kr/styck och en uttryckt i kr/kg) vilket innebär ökad administration. Bedömningen är att skillnaden i avgiften som producenterna betalar förväntas bli väldigt liten oavsett användning av vikt eller antal. Därför är det rimligt att det sista steget beräknas på antal så Naturvårdsverket kan använda befintlig data som producenterna idag redan rapporterar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen i samråd med stadsmiljöavdelningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd, rådet för funktionshinderfrågor samt förvaltningsgruppen har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet och eventuella synpunkter från dem återfinns i respektive protokoll.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom Stockholms stad är det trafiknämnden som har det övergripande ansvaret för skräphanteringen i stadsmiljön. Stadsdelsförvaltningens stadsmiljöavdelning, som ansvarar för frågan i parker och grönområden, ger uppdrag åt parkdrifts-entreprenör att hantera insamling, transport och behandling av skräp. Avtalet med parkdriftsentreprenören är ett funktionsavtal och därför följer förvaltningen inte upp kostnader för hantering av engångsplastprodukter specifikt. På ett fåtal platser har förvaltningen infört källsortering i parker med fraktionerna glas, papper och plast.

Trafiknämnden har fått följande uppdrag i Stockholms stads budget inför 2025:

Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

Detta kommer innebära en utbyggnad av källsortering i park, men i nuläget är det oklart vem som kommer ha ansvaret eller vem som kommer bära de nya kostnader som detta kan medföra.

Beträffande metod för att beräkna kostnad för att transportera bort och behandla engångsplast anser förvaltningen att volym är den bästa parametern att utgå från, då engångsplastprodukter ofta är storleksmässigt små och svåra att räkna. De skräpmätningar som tidigare genomförts anser förvaltningen inte har varit applicerbara på park, då mätningarna ofta görs på en liten yta och resultatet är beroende av på när på dygnet mätningarna görs eftersom parkdriftsentreprenören genomför skräpplockning dagligen. Mätningen behöver därför utvecklas, alternativt att stickprov görs på de avfallsmängder som plockats upp i parkerna.

Generellt har engångsplastprodukter, såsom lock till pappersmuggar och hämtmats-förpackningar, ökat i parkerna de senaste åren. Förvaltningen ska verka för att få bort och minska plastprodukterna och ersätta dem med andra material, och är positiv till att ökad källsortering med producentansvar införs.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Catharina Liljedahl
Avdelningschef
ekonomiavdelningen
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissmissiv - Naturvårdsverkets skrivelse Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned
2. Remiss - Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2025-01-14
Catharina Liljedahl, Avdelningschef ekonomiavdelningen	2025-01-14